

Foreløpig program NUBU-konferansen 2025

Onsdag 14. mai

8:15 Registrering

9:00 Åpning med kulturelt innslag, v/ Gnist, talentprogram for unge utøvere drevet av Norsk ressurscenter for klassisk musikk.

9:15 Velkommen, v/ Kristine Amlund Hagen, administrerende direktør ved NUBU.

9:30 Hilsen, v/ Lene Vågslid, barne- og familieminister.

9:45 «Kan en kriminell løpebane endres? Om barn og unge som begår lovbrudd», v/ Anne Cathrine Bartvik, spesialrådgiver ved NUBU og Ragnhild Bjørknes, forsker ved NUBU.

10:30 Pause

10:45 «Present on the development of Callous-Unemotional Traits in children and youth», v/ Paul Frick, professor i psykologi ved Louisiana State University.
Om foredraget - Foredraget holdes på engelsk.

11:45 Lunsj

12:45 Parallellseminarer sesjon 1

Sal A «Present on how to assess the Limited Prosocial Emotions specifier», v/ Paul Frick, professor i psykologi ved Louisiana State University.
Om foredraget - Foredraget holdes på engelsk.

1.2 Sal B «Veien ut av utenforskap med FACT ung» v/ Katrine Sundfør Johannessen, spesialrådgiver ved RBUP øst og sør og Sarah Ovidia Bjerknes, teamleder for FACT ung, Drammen.

Om innlegget:

Vi vet at unge som faller ut av utdanning, har psykiske helseutfordringer eller lever under krevende oppvekstvilkår er særlig utsatt for å havne i utenforskap. FACT ung er et tilbud til unge mellom 12-25 år som strever med psykiske helse- og/eller rusutfordringer, og som har behov for langvarig, tilpasset og sammensatt innsats fra flere tjenester. Teamene tilbyr langvarig oppsøkende behandling på ungdommens egne arenaer, og ut ifra ungdommens ønsker og behov. De samarbeider tett med ungdommens omsorgspersoner, nettverk og andre profesjonelle samarbeidspartnere. Behandlingen og oppfølgingen støtter opp om ungdommens mål og sørger for å gi dem håp og økt mestring i hverdagen.

Katrine Sundfør Johannessen fra RBUP Øst og Sør innleder om FACT ung modellen og teamleder Sarah Ovidia Bjerknes fra FACT ung, Drammen gir et innblikk i teamets arbeid overfor ungdom med risikotferd.

1.3 Sal C «Mobbing ved PALS-skoler vs. ikke-PALS skoler», v/ Silje Sommer Hukkelberg og Mari-Anne Sørlie, forskere ved NUBU.

Om innlegget:

Har PALS-modellen effekt på mobbing?

Mobbing er et alvorlig problem som påvirker mange barn og unge, både fysisk og psykisk. Til tross for økt bevissthet om mobbing og ulike tiltak for å forebygge og stoppe slik adferd, viser nyere tall at mobbing i skolen fortsatt er et utbredt fenomen. Skolen har både en etisk og juridisk forpliktelse til å ta tak i mobbing, men det er uklart hvilke tilnærminger, tiltak eller intervensjonsprogrammer skolene bør velge for å forebygge og håndtere mobbing på mest mulig effektive måter. PALS-modellen har som mål å fremme positiv elevatferd og et trygt og støttende læringsmiljø, men det knytter seg usikkerhet til om PALS har en positiv innvirkning på mobbing. I dette foredraget vil Sørlie og Hukkelberg undersøke dette nærmere ved å presentere resultater fra en studie hvor man sammenlignet omfanget av mobbing i skoler som benytter PALS med mobbetall fra andre skoler jf. de siste årenes Elevundersøkelse.

1.4 Sal D «Relasjonsfokusert familieterapi (RFT) – et kriminalitetsforebyggende tiltak i ungdomsfamilier», v/ Anne Lothe Brunstad, psykologspesialist og spesialrådgiver ved NUBU, og Frank Norman Leversund, familieterapeut.

Om innlegget:

Ungdommer som begår kriminelle handlinger har ofte konfliktfylte relasjoner i familien eller i sitt nettverk. Selv om bakgrunnen for konfliktene kan være av mange årsaker, finner vi ofte manglende kommunikasjonsferdigheter og evne til å løse problemer og utfordringer i familien. I relasjonsfokusert familieterapi (RFT) inviteres hele familien til behandlingstimer, for sammen å øke deres motivasjon til å få det bedre sammen og til å øve på ferdigheter som kan løse de utfordringene familien har i forhold til kommunikasjon, samspill og konflikthåndtering. Når ungdommen selv deltar i timene, vil ungdommen få økt medvirkning, familien kan oppleve økt forståelse og samhold med hverandre og familiens ferdigheter i sin helhet vil gi styrke til en mer positiv utvikling av ungdommens atferd. I denne workshopen vil vi vise hvordan RFT kan være en mulig behandlingsform for ungdom som begår kriminelle handlinger eller som er i ferd med å utvikle bekymrende atferd.

13:30 Pause

13:45 Parallellseminarer sesjon 2

2.1 Sal A «Mange veier inn, men ingen vei ut? – om grooming, rekruttering og utnyttelse av ungdom til kriminalitet» v/ Line Ruud Vollebæk, spesialrådgiver ved RVTS øst.

Om innlegget:

Barn og unge som utfører kriminelle handlinger gjør det ofte sammen med andre, og det kan virke spennende og lukrativt å være en del av et kriminelt miljø. Selv om de opplever at de får fordeler av kriminaliteten, kan de også bli utnyttet av eldre ungdom eller voksne, og det kan være vanskelig eller nærmest umulig å trekke seg ut. For å gi riktig hjelp til barn og unge som begår kriminelle handlinger, er det viktig å forstå hva som ligger bak. Dersom kriminaliteten ikke bare forårsakes av rus, atferdsproblemer eller et ønske om vinning, men også at det er vanskelig å trekke seg ut pga. press, gjeld, vold eller trusler, kan ungdommen trenge andre

former for beskyttelse og bistand. Dette er viktig både for å ivareta hensynet til barnets beste, og for å forebygge videre kriminalitet.

Innlegget er i stor grad basert på håndboken «Ungdom utnyttet til kriminalitet – Kunnskap og praktiske råd for fagpersoner som jobber med ungdom» utgitt av RVTS Øst og SaLTO-sekretariatet i Oslo kommune. Innlegget gir en innføring i hva utnyttelse til kriminalitet er, hvordan slik utnyttelse kan være en form for menneskehandel, og hvilken betydning det i så fall har for hvordan vi bør møte ungdommene. Hvordan rekrutteres og utnyttes ungdom til kriminalitet i Norge, og hvordan kan hjelpeapparatet i slike situasjoner forebygge, avdekke og gi ungdom en god og helhetlig oppfølging? Håndboka og innlegget er basert på erfaringsbasert kunnskap innhentet hos norske fagpersoner som jobber tett på ungdom involvert i kriminalitet, supplert med forskning og erfaringer fra andre land (særlig Sverige og Storbritannia).

2.2 Sal B «Brukerrefleksjoner fra PMTO og TIBIR» v/ Jorid Bjørkås, Regionkoordinator ved NUBU, Bente Styve, regionkonsulent Bufetat og Vibeke Wathne, regionkonsulent, Bufetat Vest.

2.3 Sal C «Kan utviklingen av psykopatiske trekk forebygges hos barn og unge?» v/ Gunnar Bjørnebekk, professor ved Institutt for spesialpedagogikk, UiO og Pamela Waaler, stipendiat ved Institutt for spesialpedagogikk, UiO.

Om innlegget

Opptil 75 prosent av voldskriminaliteten i samfunnet begås av individer med en kombinasjon av begrensede prososiale emosjoner og alvorlig atferdsforstyrrelse. For å redusere alvorlig kriminalitet, er det viktig å undersøke om det er mulig å forebygge slike trekk før de blir kroniske. I første halvdel av dette foredraget vil vi presentere resultatene fra studier som har undersøkt om evidensbaserte tiltak rettet mot å endre alvorlige atferdsvansker hos barn og unge også er effektive når ungdommen scorer høyt på kalde og ufølsomme trekk (også kalt CU-trekk). CU-trekk anses som et forstadium til psykopatiske trekk, og kjennetegn inkluderer mangel på anger og skyldfølelse, redusert empati, likegyldighet til skole- og arbeidsprestasjoner, samt svake eller overfladiske følelser.

Med utgangspunkt i resultatene fra disse studiene og en nylig publisert gjennomgang av hvilke elementer som finnes i behandlingen for disse ungdommene, vil vi i den andre delen presentere en studie om hvilken kombinasjon av behandlingselementer som gir best endring av trekket.

2.4 Sal D «Støtte til mestring», v/ Anette Arnesen Grønlie, spesialkonsulent ved NUBU, Truls Tømmerås og Agathe Backer-Grøndahl, forskere ved NUBU.

14:30 Pause – servering av frukt og snacks

14:50 «De sterkeste tiltakene først», v/ Mina Gerhardsen, Barneombud.

15:30 Vel hjem

Torsdag 15. mai

8:30 Registrering for nye deltakere

9:00 Present on the development of interventions, and how to strengthen programs to address serious behavioral problems v/ Thimo van der Pol, seniorforsker og doktor i psykiatri ved Amsterdam University Medical Center.

Om innlegget - Foredraget holdes på engelsk.

10:00 Pause

10:15 Parallellseminarer sesjon 3

3.1 Sal A «Hva trenger ungdom som utøver vold?» v/ Hanne Kristin Hop, psykologspesialist hos Alternativ til Vold.

Om innlegget

Velkommen til en klinisk nær og inspirerende workshop om hvordan man bør møte ungdom som bruker vold. Hvem er ungdommene, hvorfor bruker de vold, hva trenger de av hjelpeapparatet, hva bør målet for behandlingen være? Og ikke minst hva trenger de som skal møte disse ungdommene? Via en samtale (filmklipp) med en ungdom som har gjennomført ungdomsstraff og behandlingsforløp på Alternativ til vold ønsker psykologspesialist Hanne Kristin Hop å løfte opp mulighetene hjelpere har i møte med hver enkelt av disse ungdommene.

3.2 Sal B «Aggresjon hos barn», v/ Ane Nærde, forsker ved NUBU og Sissel Torsvik, regionkoordinator ved NUBU.

3.3 Sal C «Oslo politidistrikts rapport om "Barn og unge registrert med 10 eller flere anmeldelser i 2023" Hva fant vi, og hva er mest relevant for barnevernet?» v/ Politioverbetjent Martine Gran

«"Hurtigspor" for unge som begår kriminalitet -viktig at barnevernet går på de samme skinnene» v/ Politioverbetjent Bjørn Øvrum, Oslo politi, forebyggende enhet.

3.4 Sal D «Risiko for ungdomskriminalitet - komplekst og utfordrende for tiltakstenkning», v/ Heidi Aase, avdelingsdirektør ved FHI og Leila Torgersen, forsker ved FHI.

Om innlegget

Hva sier forskningen om hvilke tiltak som er mest effektive for å forebygge kriminalitet og atferdsforstyrrelser blant barn og unge? Svaret er avhengig av hvem som er mottaker av tiltaket, og hva man ønsker å oppnå. Vi vil gå gjennom og drøfte kjente risikofaktorer for barne- og ungdomskriminalitet, og hvilke tiltak som har vist seg å være effektive, for hvem. Vi vil særlig fokusere på den komplekse sammenhengen mellom risikofaktorer og virksomme tiltak. En mulig årsak til at mange tiltak ikke har den tiltenkte effekt på ungdomskriminalitet er at de ofte ikke tar utgangspunkt i hva som er de faktiske årsakene til at unge begynner og fortsetter med kriminalitet. Vi vil også gi en rask oppsummering av omfang og endring i nivået av ungdomskriminalitet i Norge.

11:00 Pause

11:15 «Riktig hjelp til rett tid - struktur og skreddersøm i barnevernets hjelpetiltaksarbeid» v/ Kristin Berg Nordahl, forsker ved NUBU og Anne Lothe Brunstad, spesialrådgiver ved NUBU.

Om innlegget

Barnevernets hjelpetiltaksarbeid er en arena med store muligheter for forebygging av ungdomskriminalitet. Svært mange barn og unge som begår kriminelle handlinger har mottatt hjelpetiltak fra barnevernet i løpet av oppveksten. Om hjelpen som gis skal fungere som effektiv forebygging avhenger imidlertid av at barna og familiene deres får riktig og tilpasset hjelp til rett tid. I prosjektet «Utvikling og pilotering av en helhetlig grunnmodell for hjelpetiltak i barnevernet», som NUBU i samarbeid med RKBU-Vest og RBUP Øst og sør nylig har ferdigstilt, er kvalitet, forutsigbarhet og likeverdighet i hjelpetiltaksarbeidet viktige forutsetninger for treffsikre tiltak. Etter fem år med samutvikling og utprøving i ti barneverntjenester er et forslag til en slik arbeidsmodell overlevert oppdragsgiver Bufdir, og nå utarbeides en plan for implementering i kommunale tjenester over hele landet.

De to prosjektlederne Kristin Berg Nordahl og Anne Lothe Brunstad vil i dette foredraget presentere resultatet av «grunnmodellprosjektet» med fokus på struktur og innhold.

12:00 Lunsj

13:00 Parallellseminarer sesjon 4

4.1 Sal A «Samfunnsmusikkterapi som deltakende tilnærming for barn og unge» v/ Viggo Krüger, professor ved GAMUT - Griegakademiets senter for musikkterapiforskning.

Om innlegget

Denne presentasjonen utforsker skjæringspunktet mellom samfunnsmusikkterapi, barns menneskerettigheter slik de er nedfelt i FNs barnekonvensjon (UNCRC, 1989) og sosial rettferdighet. Presentasjonen vektlegger hvordan musikkterapeutiske praksiser kan bidra til å motvirke sosiale ulikheter samtidig som de fremmer emosjonsregulering og sosial interaksjon. Gjennom eksempler fra mitt arbeid som musikkterapeut og forsker viser jeg hvordan musikkterapi kan bidra til å skape strukturer for deltakelse. Jeg presenterer musikkterapeutiske strategier som kan brukes på ulike nivåer i tverrfaglige og interseksjonelle sammenhenger. Ved å løfte frem barns og unges perspektiver gjennom musikkterapeutiske aktiviteter som låtskriving og framføringer, belyser jeg betydningen av å forstå deltakernes kulturelle bakgrunn for å forme meningsfulle terapeutiske erfaringer. Basert på min erfaring som styreleder i en organisasjon som arbeider med ungdom, argumenterer jeg for kulturelt kompetente tilnærminger som anerkjenner deltakernes unike bakgrunn i musikkterapeutiske praksiser. Når barn og unge gis en aktiv rolle, blir musikkterapi en vei til myndiggjøring og motstandsdyktighet. Dette gjør den til en viktig ressurs for å redusere helseforskjeller og fremme sosial endring. Jeg oppfordrer til kontinuerlig påvirkningsarbeid for å sikre at musikkterapi forblir en sentral ressurs for deltakelse, likestilling, verdighet og helhetlig utvikling av barn i ulike samfunnskontekster.

4.2 Sal B «Tett på og individuell oppfølging - konfliktrådets tiltak og innsats mot barne- og ungdomskriminalitet» v/ Heidi Bjurstedt, spesialrådgiver i Konfliktrådet.

Om innlegget

Konfliktrådet har brukere i alle aldersgrupper, men den største brukergruppen er barn og unge. Konfliktrådets kjernetjeneste er å legge til rette for gode menneskemøter, mellom den som har vært utsatt for et straffbart forhold og den som har begått den straffbare handlingen eller mellom personer på hver sin side av en konflikt.

De fleste barn og unge begår ikke kriminalitet. Konfliktrådet ser allikevel en negativ utvikling når det gjelder barne- og ungdomskriminalitet, med en liten gruppe barn og unge som begår

gjentatt og alvorlig kriminalitet, og en særlig bekymringsfull utvikling for barn under 15 år. Ungdomsstraff og ungdomsoppfølging er alternative straffereaksjoner for ungdom som har begått et lovbrudd da de var mellom 15 og 18 år, og som egner seg for straff i frihet. Ungdomsstraff idømmes av domstolen og ungdomsoppfølging i legges av påtalemyndigheten. Straffereaksjonene består av tett tverrfaglig oppfølging over tid, individuelt tilpasset ungdommen med krav de skal følge og gjenopprettende prosess.

I dette innlegget vil konfliktrådet presentere sine tjenester med særlig fokus på ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, og hvordan konfliktrådet har jobbet for å møte utviklingen i barne- og ungdomskriminaliteten.

4.3 Sal C «Kan vi bli bedre på å forebygge brudd i fosterhjem?» v/ Andreas Høstmælingen, forskningsdirektør ved NUBU og Anett Apeland, fagdirektør ved NUBU.

13:45 Pause – servering av snacks og frukt

14:05 Avslutningsforedrag, v/ Abid Raja, forfatter, politiker, jurist, og tidligere kultur- og likestillingsminister.

15:00 Vel hjem